

Sammanfattande analys – Samverkan för bästa skola i Huddinge kommun (2022–2025)

Denna rapport utgör en övergripande sammanställning av de insatser, lärdomar och utvecklingserfarenheter som genomförts inom ramen för Samverkan för bästa skola (SBS) i Huddinge kommun under perioden 2022–2025. Analysen bygger på slutredovisningar från fem förskolor, två grundskolor samt en sammanfattande rapport från huvudmannen. Fokus ligger på både vad som har gjorts och, i än högre grad, vad som har lärts – samt hur olika verksamheter har tagit sig an uppdraget på olika sätt.

Genomförda aktiviteter

Verksamheterna har genomfört ett flertal konkreta och processinriktade aktiviteter med syfte att förbättra undervisningskvaliteten, öka måluppfyllelsen och stärka det systematiska kvalitetsarbetet. Vanliga aktiviteter har varit:

- Tydliggörande av roller och ansvar
- Kollegialt lärande genom reflektionsmöten och auskultation
- Externt processtöd från högskola eller konsulter
- Stärkt ledningsstruktur och ny chefsorganisation
- Översyn av dokumentation och analysrutiner
- Språkutvecklande och inkluderande arbetssätt
- Systematiskt arbete med trygghet, delaktighet och värdegrund
- Implementering av systematiskt kvalitetsarbete, dokumentation och regelbundna uppföljningar.
- Utveckling av lärmiljöer, både fysiskt (trygghet, tillgänglighet) och pedagogiskt (språk, interaktion).

Det som tydligt förenar utvecklingsarbetet i respektive organisationsdel är att arbetet har rört sig från punktinsatser till att bygga strukturer för långsiktig utveckling.

Utvecklingsområden och graden av förbättring

Flera gemensamma utvecklingsområden har identifierats:

Styrning och ledarskap

Både på huvudmannanivå och i verksamheterna har arbetet lett till mer funktionella strukturer, tydligare mandat och en stärkt kedja mellan verksamhetsnivå och förvaltning. Lärdomen är att styrning behöver både systematik och relationell förankring.

Undervisningens kvalitet

Förskolor har utvecklat sin förståelse för undervisningens innebörd i vardagliga situationer, medan skolor har arbetat med ramverk för lektionsstruktur. Ett gemensamt språk för kvalitet har börjat växa fram.

Språkutveckling

Förskolor har etablerat språkstrategier med fokus på samtal, begrepp och dialog. Skolor har påbörjat arbete med ordförråd och läsförståelse. Lärdomen är att språkarbete måste genomsyra hela dagen.

Trygghet och delaktighet

Ökad vuxennärvaro, strukturer för incidentuppföljning och en stärkt elevdelaktighet har varit framgångsfaktorer. Lärn miljöerna upplevs tryggare och mer inkluderande.

Kollegialt lärande

I flera fall beskrivs detta som den mest avgörande förändringen. Från sporadisk reflektion till systematiska forum där analys och lärande sker kontinuerligt. Det förutsätter en kultur av tillit och mod att dela sin praktik.

Gemensamma lärdomar och insikter

Arbetet inom ramen för SBS har visat att det är möjligt att bygga en gemensam förståelse för komplexa begrepp som undervisning och kvalitet. När systematik och analys kopplas tydligt till det konkreta uppdraget får de kraft och riktning, snarare än att upplevas som administrativ börda. Vidare behöver ledarskap utövas

både genom tydlig struktur och genom närvaro i vardagen, och kollegial utveckling framstår som en långsiktig process som, till skillnad från enstaka utbildningsinsatser, kan leda till djupgående förändring.

En viktig lärdom är också att förändringsarbete behöver integreras i verksamhetens ordinarie rytm – det får inte bli något som läggs ovanpå det dagliga arbetet.

Lika men ändå olika

Trots gemensamma mål har insatserna fått olika uttryck i de båda skolformerna.

Förskolorna har främst arbetat med kultur, språk och undervisningsinnehåll.

Kvalitativa effekter såsom ökad språklig medvetenhet, tryggare barn och mer aktiva vårdnadshavare kan ses, däremot saknas kvantitativa indikatorer.

Utvecklingen har skett inifrån – genom reflektion, samtal och samsyn.

Grundskolorna har i högre grad fokuserat på struktur, ledarskap och ansvarstagande, med ett mer top-down-orienterat förändringsarbete. Kvantitativa effekter har identifierats i form av ökad måluppfyllelse, minskad frånvaro, färre incidentrapporter och bättre enkätresultat.

Båda arbetssätten har således gett effekt, men förskolornas förankring i kollegialt lärande tycks ge mer långsiktig bäring. För skolorna, som fokuserat mer på att skapa yttre strukturer för det kollegiala lärandet kvarstår vissa utmaningar i att förankra ansvar och lärandekultur i hela personalgruppen.

Fortsatt utvecklingsarbete

För att bygga vidare på de framsteg som har gjorts genom SBS-satsningen krävs ett fortsatt fokus på det pedagogiska ledarskapet. Rektorers och förstelärares roll som ledare för lärande i vardagen behöver stärkas ytterligare. Det handlar inte enbart om att organisera utvecklingsarbete, utan om att vara närvarande i undervisningen, leda samtal om kvalitet och skapa förutsättningar för kollegialt lärande på djupet.

För att säkra långsiktighet och motverka att viktiga insikter går förlorade, måste lärdomarna från utvecklingsarbetet integreras i det ordinarie kvalitetsarbetet. Dokumentation, analys och uppföljning behöver utformas så att de driver förbättring – inte bara uppfyller formella krav. Det är genom återkommande reflektion och kontinuitet som en hållbar utvecklingskultur byggs.

Ett fortsatt fokus bör ligga på samsyn, språk och trygghet – särskilt i övergångar mellan förskola och skola, mellan olika enheter och mellan undervisning och fritidsverksamhet. Dessa övergångar är avgörande för barnens upplevelse av sammanhang och kontinuitet och behöver ses som gemensamma uppdrag.

Samtidigt är det avgörande att arbetet med struktur och systematik inte glider över i byråkrati. Det måste finnas ett tydligt fokus på det som är kärnan i verksamheten: barns och elevers lärande, professionell dialog och gemensam analys. Verktyg och rutiner ska vara hjälpmedel – inte mål i sig. Förvaltningens ledningsgrupp har ett övergripande ansvar för att driva detta utvecklingsarbete och vara förebilder för den kultur och den struktur som krävs för att fortsätta på utvecklingsresan, samt att sprida kunskap, insikter och lärdomar från arbetet med SBS till hela organisationen.